

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

16 ЛЮТОГО 2023

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко

Редакційна колегія:

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

творчо-евристичних і художньо-інтерпретаційних завдань, розробку мистецько-педагогічних проектів тощо.

Важливим у роботі майстерні є не тільки набуті художні знання та інтерпретаторські вміння, але й сам процес пошуку художньої істини та створення творчого продукту в самостійно змодельованому педагогічному просторі. При цьому найважливішою якістю процесу стають діалогічна стратегія спілкування, співробітництво та співтворчість.

Використана література:

1. Соломаха С. О. Зміст і методичні засади організації фахових практик магістрантів у закладах вищої педагогічної освіти : методичні рекомендації. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 141 с.

УДК 378.046-021.68:37.014.6

Сущенко Л. П.

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри фітнесу і фізкультурно-спортивної реабілітації
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЯК СТРАТЕГІЯ СУСПІЛЬНОГО ПРОГРЕСУ

Актуальність теми. Розбудова незалежної України, відродження української нації спонукали до нового бачення неперервної освіти майбутніх фахівців фізичної культури та спорту, спрямування її на потреби людини й держави. Глибокі соціально-економічні трансформації суспільства, розвиток економіки на ринкових засадах, поява ринку праці і зростання сектора освітніх послуг вимагає якісних змін у концептуальних засадах професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців фізичної культури виховання та спорту. Одним із основних нормативно-правових документів сфери фізичної культури та спорту є Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (№ 3808-ХІІ, 24.12.1993, зі змінами). Він регулює суспільні відносини у створенні умов для розвитку фізичної культури і спорту, визначає загальні правові, організаційні, соціальні та економічні основи у сфері фізичної культури і спорту.

Метою публікації є характеристика забезпечення якості неперервної освіти майбутніх фахівців фізичної культури і спорту як стратегії суспільного прогресу.

Результати дослідження. З позицій сьогодні спостерігаються такі основні тенденції у сфері вищої освіти: загальносвітова тенденція, спрямована на зміну основної парадигми вищої освіти: криза класичної моделі та системи освіти, розробка нових педагогічних фундаментальних ідей; створення експериментальних і альтернативних шкіл у різних галузях освітянської діяльності; вітчизняний рух вищої освіти в напрямку інтеграції у світову культуру, налагодження зв'язку з основними суб'єктами соціальної культури, створення системи неперервної освіти, гуманітаризація та комп'ютеризація освіти, вільний відбір програм навчання й освіти; відбудова і подальший розвиток традицій

вітчизняної вищої освіти.

Вважаємо, що професійна підготовка майбутніх фахівців фізичної культури та спорту є процесом, який відображає науково й методично обґрунтовані заходи закладів вищої освіти, спрямованих на формування протягом терміну навчання рівня професійної компетентності особистості, достатнього для організації фізичного виховання різних верств населення регіону й успішної праці в усіх ланках спортивного руху з урахуванням сучасних вимог ринку праці.

Одним із найбільш важливих завдань у сфері фізичної культури і спорту є розвиток системи ефективної реабілітації з урахуванням сьогоденного рівня суспільного здоров'я [1, с. 163]. Встановлено що фізкультурно-спортивна реабілітація є системою заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей її організму для поліпшення фізичного і психологічного стану.

Професійну підготовку майбутніх фахівців фізичної культури і спорту можна реалізувати повніше, якщо її головна мета буде полягати у професійно-особистісному розвитку здобувача вищої освіти, вираженому перш за все в його здатності до постійного збагачення своєї духовної і професійної культури. Процес професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту повинен здійснюватися з урахуванням основних стадій становлення особистості як суб'єкта діяльності (адаптація студентів до нових соціально-педагогічних умов навчання, становлення їх активної життєвої позиції, самовизначення та самореалізація).

На основі теоретичного аналізу педагогічної літератури і власних досліджень ми формуємо основні положення концепції забезпечення якості неперервної освіти майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти:

1. Спрямування на формування конкурентоспроможних фахівців відповідно до потреб вітчизняного та європейського ринку праці; необхідність створення належних умов для формування свідомості та самосвідомості особистості в процесі професійного становлення фахівця, створення нормативного зразка професійної й особистісної поведінки випускника університету на ринку праці або у сфері професійної діяльності з урахуванням і власних якостей особистості, і вимог, що ставляться до якості професійної діяльності фахівця найближчим зовнішнім середовищем.

2. Необхідність урахування історичних здобутків у створенні моделі забезпечення якості неперервної освіти майбутніх фахівців.

3. Спрямування професійної, особистісної й технологічної складових неперервної освіти майбутніх фахівців фізичної культури і спорту на формування смислової парадигми особистості здобувача вищої освіти.

4. Ефективність неперервної освіти майбутніх фахівців фізичної культури і спорту забезпечується реалізацією трьох взаємопов'язаних напрямів: *перший* – формуються професійні знання майбутніх фахівців; *другий* – утворюються професійні функції майбутніх фахівців, які, з одного боку, інтегрують набуті ними професійні знання, а з іншого – зумовлюють якість їхньої професійної діяльності в суспільстві; *третій* – формується професіоналізм майбутніх фахівців з урахуванням основних аспектів розвитку соціального партнерства.

Висновки. Поетапне набуття знань, вмінь і навичок, інтегральної, загальної та спеціальної (фахової) компетентностей майбутніми фахівцями за освітніми програмами бакалаврів і магістрів надає змогу ґрунтовніше планувати освітній процес, стандартизувати його та розробити оригінальні засоби контролю за його наслідками. Перехід до неперервної професійної фізкультурної освіти потребує корінного перегляду всієї системи підготовки майбутніх фахівців від цілей до організаційних форм.

Використана література:

1. Приступа Є. Н., Жарська Н. В., Бріскін Ю. А., Вовканич А. С. Фізкультурно-спортивна реабілітація у системі галузевих соціальних практик. *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2022. Т. 7, № 4. С. 163–169.

УДК 378.147:613(477)

Тимошенко О. В.

*доктор педагогічних наук, професор
кафедри теорії та методики фізичного виховання,
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

У зв'язку з останніми подіями в Україні, що пов'язані із військовими діями з боку російської держави-агресора, знову гостро постає питання щодо формування фізично досконалої людини, готової до праці та оборони. При цьому все-таки залишається пріоритетною метою системи фізичного виховання її оздоровча спрямованість, оскільки здорова людина є основою здорової нації.

Необхідно відмітити, що збереження здоров'я здобувачів вищої освіти і формування навичок до систематичних занять фізичними вправами у процесі професійної підготовки у ЗВО має важливий соціальний запит і пріоритетне завдання вищої освіти. Водночас, одним із парадоксів системи вищої освіти студентської молоді є прагнення одночасно вирішувати суперечливі завдання, а саме інтенсифікувати освітній процес навчання на основі інтеграції міждисциплінарних зав'язків і при цьому прагнути зберігати і підтримувати здоров'я здобувачів вищої освіти.

Ця проблема спонукає до пошуку нових ефективних технологій, форм і методів роботи, зумовлює необхідність нового підходу до освітнього процесу, розробок і впровадження нових педагогічних технологій, що сприятимуть цілісному, гармонійному розвитку особистості студента, його самореалізації, ґрунтовному духовно-креативному розумінню природної соціальної дійсності, психолого-соціальному зростанню випускників закладів вищої освіти. Організована здоров'язбережувальна діяльність у ЗВО забезпечує єдність дій педагогічної та психологічної служб зі збереження і розвитку здоров'я кожного учасника освітнього процесу [1].

Розвиток системи фізичного виховання в Україні відбувається за принципово нових, відмінних від чинних на пострадянському просторі, соціально-економічних, політико-правових, організаційних, науково-методичних умов і регламентується надійним правовим, програмним і нормативним забезпеченням, що міститься у конкретних документах і матеріалах, розроблених державними органами управління у сфері фізичної культури і спорту, починаючи з Конституції нашої держави, Указів Президента тощо і закінчуючи Наказами МОН України [3].

Проте, на цей час система фізичного виховання в Україні не повністю задовольняє